

Prima instanță: Jud. Centru mun. Chișinău (jud. G. Bivol)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)

ÎN C H E I E R E

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de David Nmech Frank, prin intermediul avocatului Ciumac Nicolae,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de David Nmech Frank împotriva Direcției Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către David Nmech Frank și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La 04 iulie 2014, David Nmech Frank s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat prin decizia nr. 108/14/DAI din 12 mai 2014 emisă de către Direcția Azil și Integrare a Biroul de Migrație și Azil a fost respinsă cererea de azil înaintată de către David Nmech Frank, cetățean al Sierra Leone, născut la 06 aprilie 1985 în orașul Freetown, Sierra Leone.

Menționează că, decizia Biroului de Migrație și Azil nr. 108/14/DAI din 12 mai 2014 i-a fost comunicată abia la data de 06 iunie 2014 în limba română, fiindu-i înmănat sub semnătură un exemplar al acesteia la fel în limba română, el fiind vorbitor de limbă engleză.

Ulterior, s-a adresat către Oficiul Teritorial Chișinău al CNAJGS pentru a solicita asistență juridică calificată garantată de stat, în acest sens să fie desemnat un avocat care să-i reprezinte interesele sale în procedura de solicitare a azilului. De

către Oficiul Teritorial Chișinău al CNAJGS a fost desemnat avocatul Cebanaș Alexandru pentru a-i oferi asistență juridică calificată în procedura solicitării azilului.

Relevă că, întrucât decizia Biroului de Migrație și Azil din 12.05.2014 i-a fost comunicată lui David Nmech Frank la data de 06 iunie 2014 într-o limbă pe care nu o cunoaște, acesta era în imposibilitate de a cunoaște motivele respingerii, fiindu-i explicate mai târziu de avocat și traduse.

Invocă prevederile art. 61 alin. (1) al Legii privind azilul nr. 270 din 18.12.2008 potrivit căruia deciziile Direcției refugiați privind cererile de azil pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea vreunei proceduri prealabile. Explică că bazându-se pe această normă contestă decizia nr. 108/14/DAI din 12 mai 2014 a Direcției Azil și Integrare a Biroului de Migrație și Azil direct în instanța de judecată fără utilizarea procedurii prealabile, care nu este obligatorie în acest caz.

Susține că nu este de acord cu decizia Biroului de Migrație și Azil (Direcția Azil și Integrare) nr. 108/14/DAI din 12 mai 2014 deoarece o consideră nemotivată, motiv din care solicită să fie anulată.

Comunică referitor la motivul plecării din țara de origine, că a fost nevoit să plece din Siera Leone din cauza faptului, că familia sa a fost atacată și omorâtă de către rebeli. Conflictul exista între rebeli și regimul de stat și anume, între rebelii lui Ciastilo - persoana care îi finanța pe rebeli și guvernul lui Momo (președintele țării).

În acest context, a declarat că la vârsta de 17 - 18 ani (septembrie 2002), la dâșii în casă au intrat câțiva rebeli care îl căutau pe tatăl său, din considerent că acesta era membrul Partidului Național Politic, partid al cărui lider era președintele țării Josef Momo. Tatăl său era profesor. După ce a fost găsit în casă, dâșul a fost bătut și acuzat pentru trădare și anume pentru faptul că s-a afiliat la Partidul Național Politic, ca urmare a fost împușcat. După ce a fost omorât, rebelii au început să agrezeze întreaga familie a sa, deși el a reușit să evadeze lovindu-l pe unul din rebeli cu cuțitul.

Relatează că a fugit în Burkina Faso, unde a locuit timp de trei luni, însă aflând că și în această țară sunt rebeli care făceau parte din gruparea lui Ciastilo a hotărât să plece în Ghana. În Ghana a locuit până în anul 2013. În perioada anilor 2010 - 2011 era amenințat prin telefon de către rebelii din Sierra Leone, pentru faptul că a înjunghiat un rebel și i s-a mai comunicat, că atât timp cât se v-a afla în Africa, până la urmă totuși v-a fi găsit.

Consideră că a fost găsit la mobil din considerentul că a fost urmărit.

Reclamă că, la 07 decembrie 2013, în baza unui pașaport nigerian a plecat în Nigeria după care a ajuns în Dubai. În Dubai i s-a dat un pașaport național al Marii Britanii în baza căruia a avut drept scop să ajungă în Franța. Însă, tranzitând Republica Moldova a fost reținut de către SPF Aeroportul Internațional Chișinău, pentru folosirea unui document fals.

Declară că, pașaportul nigerian și cel al Marii Britanii i-au fost perfectate cu asistența unei persoane pe numele Eliza, cu această persoană a făcut cunoștință în Ghana. În cadrul interviului adițional (din data de 23 aprilie 2014) a susținut că tatăl său era profesor și era un simplu membru al partidului (National Peoples Party). Liderul acestui partid era Joseph Momoh. Totodată, reclamantul a declarat că conflictul armat a avut loc din 1991 până în 2003, între RUF și autoritățile de stat. Reclamantul nu a putut descifra abrevierea RUF.

Afirmă referitor la motivul solicitării azilului în Republica Moldova, că a avut drept scop să ajungă în Franța la prietena sa, însă, luând în considerare faptul că a fost reținut la frontieră, altă ieșire din situație nu a avut decât să solicite azil. Referitor la alte detalii și elemente ale stării de fapt reclamantul face referire la conținutul dosarului.

Opinează că, Direcția Azil și Integrare a Biroului de Migrație și Azil a respins arbitrar toate faptele și circumstanțele invocate de către reclamant în motivarea deciziei sale de respingere a cererii de azil, deoarece nu le-a combătut prin probe utile, pertinente și concludente, sarcina probațiunii în cazul respectiv aparținând pârâtului.

Precizează că, Direcția Azil și Integrare a interpretat eronat unele aspecte expuse de reclamant la aprecierea credibilității sale, încălcând prin aceasta principiul beneficiului dubiului prevăzut de art. 44 al Legii privind azilul, deoarece pârâtul a interpretat arbitrar faptul că reclamantul nu a putut să descifreze abrevierea RUF, și faptul că în cadrul primului interviu a invocat că acțiunea militară s-a iscat între rebelii lui Ceastilo și autoritățile de stat, iar în cadrul interviului adițional solicitantul a mărturisit că acțiunea militară a avut loc între RUF și autoritățile de stat însă solicitantul nu a putut să descifreze abrevierea. Potrivit informațiilor din țara de origine s-a constatat că acțiunea militară a avut loc între rebeli al căror lider era Foday Sankoh, liderul Frontului Revoluționar Unit (RUF) și regimul lui Joseph Momoh. În urma cercetării informației din țara de origine persoana cu numele Ceastilo nu a fost găsită, astfel reclamantul nu era obligat să cunoască în detalii toate numele și toate detaliile cu atât mai mult la acel moment avea vârsta de 17 ani, era minor. A mai declarat că președintele țării Joseph Momoh era liderul partidului (Național Peoples Party) al cărui membru era și tatăl său, însă potrivit informației s-a apreciat că Joseph Momoh a fost liderul Congresului Poporului APC.

Referitor la motivarea ce ține de necredibilitate în decizie legat de apartenența tatălui la Partidul National Politic - nu este relevant cazului, deoarece reclamantul în acea perioada era la vârsta de 17 ani și nu era implicat în activitățile tatălui ca să știe exact denumirea partidului. Dar asta nu înseamnă ca el ca membru de familie nu putea să fie pus în pericol. A invocat că a fost nevoit să părăsească țara în urma atacurilor rebelilor asupra familiei sale care a avut loc în perioada lunii septembrie

2002, însă potrivit informației din țara de origine în luna mai 2000 a fost capturat liderul rebelilor Foday Sankoh. În luna mai 2001 a început dezarmarea rebelilor și armata Sierrei Leonei antrenată de britanici a început lansarea în zonele controlate de rebeli. În luna ianuarie 2002 războiul civil a fost declarat încheiat și dezarmarea a 450000 luptători ca fiind completă. Deși se făcuse declarații de încetare a războiului, de facto erau unele invazii asupra civililor din partea rebelilor.

Consideră reclamantul că au fost totuși întrunite condițiile prevăzute de art. 44 al Legii privind azilul pentru acordarea beneficiului dubiului.

Comunică că cade sub incidența condițiilor prevăzute de art. 45 alin. (1) și (2) al Legii privind azilul acțiunile descrise de el fiind acte de persecuție prevăzute de art. 45 alin. (2) lit. a), b), c) și f) și alin. (3) lit. b) al Legii privind azilul.

La fel menționează că în speța dată este aplicabilă și norma prevăzută la art. 46 alin. (3) al Legii privind azilul care prevede că în evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție nu are importanță că solicitantul are trăsăturile rasiale, religioase, de naționalitate, sociale sau politice care au determinat acțiunea de persecuție, cu condiția ca o asemenea caracteristică să-i fi fost atribuită de către agentul de persecuție, deoarece reclamantul este considerat de către rebeli ca individ al grupului împotriva căruia ei luptă și au motive personale de a-l persecuta pentru a se răzbuna că în 2002 reclamantul ar fi omorât un rebel, și anume a fost amenințat de fratele rebelului care a decedat.

Cere David Nme Frank, anularea deciziei Biroului de Migrație și Azil din 12 mai 2014 și obligarea emiterii unei decizii de recunoaștere a statutului de refugiat.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 27 mai 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de David Nme Frank și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 27 mai 2016.

La data de 25 aprilie 2017, David Nme Frank, prin intermediul avocatului Ciumac Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 02 februarie 2017.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, prin care s-au încălcat normele procedurale.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 17 februarie 2017 (f.d.177), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia.

Or, prin copia plicului (f.d.183) prezentată de recurent se confirmă că ultimul a primit copia deciziei instanței de apel la 27 februarie 2017.

Astfel, recursul declarat la data de 25 aprilie 2017, se consideră depus în termen (f.d.179-182).

La data de 17 mai 2017, în adresa intimatului a fost expediată pentru cunoștință copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de David Nmech Frank, prin intermediul avocatului Ciumac Nicolae nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de David Nmech Frank, prin intermediul avocatului Ciumac Nicolae ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de David Nmech Frank, prin intermediul avocatului Ciumac Nicolae, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Nicolae Craiu